

בס"ד | עלון רבני 'צהר' למשפחה ולקהילה | שבת פרשת קרח | כ"ג בסיון ה'תשע"א | היליון 352



הַשָּׁבֻעַ בַּתּוֹרָה

חלון בין עולמות, ע"ר

שולחן השבת | הרב יוני לביא

סקירה תקופתית

חיי עולם - שיחות על פר

"כל מ
בשבי
מתייח
שטיינד
זו מזכי
על סב
ומשנה



יום". משום כך לא ייפלא
חדשים. ה"פשטות" הלי
כמוהו כהתבוננות באבן
שאנו מתחדשים בכל י
הספר "חיי עולם" הוא
פרשות השבוע שנאמר
בשיחותיו נוגע הרב, בד
הפשטני והרעיוני שלה.
סגנון הכתיבה מזכיר ל
כתיבה.

דוגמא למקוריות המחש
הרב לפרשת 'בהעלותך
במחנה "ללא רשיון". יה
משה כלאם", אולם מש
ה' את רוחו עליהם".
הרב מסביר את הויכוח
השאלה למי שייכת ה
תורה ליחידי סגולה,
גם לאנשים סתם. האם
מספר מצומצם של א
מחזיק בידי תורה, חכ
היה גם מאבקו של מש
רוצה למחות את עם יש
משה: "מחני נא מספר
להבחנה זו השלכות גד
הספר יצא לאור בהוצא

יעקב פוטרמן הוא עורך
לתגבות ובקשות כתבו

רזא דשבת/ יוסף יצחק ליפשיץ

השבת היא המצווה שהייתה מאז ומתמיד מוקד
חשוב של זהות יהודית. סודה של השבת גלוי רק
למי שמשמר אותה. חז"ל אף מספרים על טעמים
המיוחד של מאכלי שבת שנועדו רק למי ששומרת
בה ממלאכה:



"אמר לו קיסר לרבי יהושע בן חנניא : מפני מה
תבלין של שבת ריחו נודף? - אמר לו תבלין אחד
יש לנו וישבת שמו, שאנו מטילין לתוכו- וריחו נודף. אמר לו : תן לנו
הימנו!- אמר לו : כל המשמר את השבת - מועיל לו, ושאינו משמר
את השבת - אינו מועיל לו" (שבת קיט ע"א).

"רזא דשבת" מנסה לפענח את סוד השבת, לא ע"י גילוי סודות
מחכמת הנסתר אלא ע"י ברור המושגים שבמלאכת שבת. מטרת
המחבר היא להוכיח ששבתה ממלאכה היא המוקד התיאולוגי של
השבת. (לאו דווקא הקידוש או התפילות, ע ל אף שגם בהם יש פן
של התרוממות רוח).

הספר דן בהגדרות מלאכות שבת, כולל הגדרות הלכתיות כגון
מלאכה שאינה צריכה לגופה, פסיק רישא, מקלקל ועוד, כאשר לכל
אחת ניתנת הן הגדרה הלכתית וכן הגדרה הגותית.

לדוגמא: המושג "מלאכה" כשלעצמו נתפס בעיני המחבר כהוספת
ערך לחפץ, שיפורו וקירובו לשימוש האדם. מושג זה בא ממדעי
הכלכלה הולם את מחשבת חז"ל שראו במלאכה לא מעשה גרידא,
אלא מעשה יצירה. היצירה משנה את החפץ ומעניקה לו סגולה
אנושית. היינו, חומר גלם שנעשתה בו מלאכה איננו שוב אותו חומר
גלם. כעת מדובר בחפץ שצורתו מתאימה לשימוש מסוים משימושי
בני האדם. עיבודו של הטבע למציאות האנושית מעניק משקל יותר
להווייתו של האדם, עד כדי אנוכיות שאיננה מאפשרת את השעבוד
אל ה', וזו ענינה של השבת.

מכאן שההימנעות מן המלאכה לא זו בלבד שאיננה מחדל חסר
משמעות, היא גם היחידה המאפשרת מפגש עם הא-ל ואת הדבקות
שהיא סודה של השבת שרק שומריה מגלים אותו. זהו התבלין
המיוחד שמגלה מי שמרסן את יצירתו.

הרב ד"ר יוסף יצחק ליפשיץ הוא ראש ישיבת רבי יצחק יחיאל
בירושלים ועמית בכיר במכון לפילוסופיה, מדינה ודת במרכז שלם.
למד בישיבת חברון והוא בעל תואר דוקטור למחשבת ישראל מטעם
אוניברסיטת תל אביב.

הספר יצא לאור בהוצאת מרכז שלם